

У спеціалізовану вчену раду
К 35.052.19
у Національному університеті
«Львівська політехніка»

79008, м. Львів,
вул. Князя Романа, 1/3

В І Д Г У К

офіційного опонента на дисертаційне дослідження Данчула О.С. на тему „Профілактика адміністративних правопорушень Державною службою охорони при МВС України”, представленої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю – 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Дисертаційне дослідження Данчула О.С. присвячене висвітленню теоретичних і практичних аспектів профілактики адміністративних правопорушень Державною службою охорони при МВС України.

Актуальність теми дослідження. Політико-правові реалії формування в Україні громадянського суспільства та демократичної, соціальної, правової держави, трансформація економічної системи вимагають створення дієвої системи профілактики правопорушень, яка характеризувалася надійністю та ефективністю. Особливо це стосується системи профілактики правопорушень у сфері охорони власності, чільне місце в якій відведено поліції охорони Національної поліції, яка не так давно мала назву ДСО при МВС України.

Необхідність дослідження діяльності цієї служби в контексті профілактики обумовлена, насамперед, потребою пошуку таких механізмів її здійснення, які дозволили б забезпечити охорону власності, протидію майновим правопорушенням, зокрема крадіжкам державного, колективного, приватного майна, зокрема з квартир громадян, що є одним із важливих напрямів роботи поліції охорони.

Натомість, невирішені досі проблеми у сфері профілактики правопорушень

викликають значний інтерес у науковців, адже профілактична діяльність поліції охорони в умовах сьогодення повинна базуватися на основі вдосконалених, а в окремих випадках – і змінених формах, а сама система профілактики адміністративних проступків в умовах сьогодення, що ознаменовані євроінтеграційними процесами – повинна набути нового якісного змісту.

Отже є всі підстави стверджувати, що дисертаційне дослідження Данчула О.С. на тему «Профілактика адміністративних правопорушень Державною службою охорони при МВС України» характеризується актуальністю.

Дисертаційне дослідження виконане у відповідності до Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, затвердженої Законом України від 18.03.2004 р.; постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Комплексної програми профілактики правопорушень на 2007–2009 роки» від 20.12.2006 р. № 1767; пунктів 4.3.; 8.1 Переліку пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України на період 2015-2019 років (наказ МВС України від 16.03.2015 р. № 275), а також у контексті наукових досліджень Львівського державного університету внутрішніх справ за напрямками: «Організація та управління органами внутрішніх справ у сфері охорони громадського порядку» (Державний реєстраційний номер 0106U003646) та «Організація та забезпечення профілактики правопорушень органами виконавчої влади» (Державний реєстраційний номер 0106U003637).

Дисертантом чітко сформульовано мету роботи, яка полягає у дослідженні профілактики адміністративних правопорушень Державною службою охорони при МВС України та виробленні рекомендацій щодо її удосконалення, яка досягнута автором шляхом вирішення низки завдань: аналізу адміністративно-правового статусу ДСО (поліції охорони) як суб'єкта профілактики правопорушень; розгляду питань, пов'язаних з компетенцією та повноваженнями цієї служби; виявлення особливостей професійної діяльності ДСО (поліції охорони) у сфері профілактики правопорушень; розгляду організаційної структури ДСО (поліції охорони) як складової системи профілактики правопорушень; аналізу стану і загальної характеристики законодавчого

забезпечення профілактичної діяльності підрозділів ДСО (поліції охорони), узагальнення практики взаємодії ДСО з недержавними охоронними структурами при здійсненні профілактичної роботи; формуванню пропозицій, спрямованих на вдосконалення діяльності підрозділів ДСО (поліції охорони) щодо профілактики адміністративних правопорушень та низки інших.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації зумовлений, насамперед, раціональною та логічно узгодженою структурою дисертаційного дослідження. Його зміст складається зі вступу, двох розділів, які об'єднують у собі дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

У вступі дисертантом визначено актуальність теми роботи, а також її основні загальні характеристики.

У першому розділі розглянуто питання щодо формування наукового уявлення про сутність профілактики, проаналізовано адміністративно-правовий статус ДСО (поліції охорони) як суб'єкта профілактики правопорушень, розкрито питання компетенції та повноважень ДСО (поліції охорони), визначено особливості професійної діяльності поліції охорони у сфері профілактики правопорушень, а також розглянуто організаційну структуру поліції охорони як складової системи профілактики правопорушень.

Другий розділ дисертації присвячений розкриттю адміністративно-правових засад діяльності співробітників ДСО щодо профілактики адміністративних правопорушень через аналіз законодавчого забезпечення профілактичної діяльності підрозділів ДСО (поліції охорони), з'ясування особливостей забезпечення профілактики адміністративних правопорушень в діяльності поліції охорони, характеристику контрольно-наглядової діяльності підрозділів ДСО (поліції охорони) в контексті профілактики правопорушень, а також аналізу стану взаємодії поліції охорони з недержавними охоронними структурами при здійсненні профілактичної роботи.

Обрана дисертантом структура дозволила йому всесторонньо дослідити предмет дисертаційної роботи, а зацікавленим особам чітко простежити за думкою автора стосовно змісту, сутності та проблеми профілактики

адміністративних правопорушень Державною службою охорони при МВС України (поліцією охорони), а також шляхів та напрямів удосконалення правового регулювання профілактичної діяльності.

Винесені на захист положення характеризують роботу як комплексне дисертаційне дослідження, присвячене вивченню проблеми профілактики адміністративних правопорушень Державною службою охорони при МВС України (поліцією охорони).

Наукові положення, викладені у дисертації, ґрунтуються на використанні загальнонаукових і спеціальних методів та прийомів наукового пізнання тих процесів, що відбуваються у сфері профілактики правопорушень, яку здійснює поліція охорони.

Аналіз змісту роботи свідчить про те, що дисертація становить наукову, прикладну, самостійну, завершену, аргументовану, комплексну роботу, має високий науково-теоретичний та прикладний рівень.

Високий рівень вірогідності та наукової обґрунтованості результатів виконаного дослідження забезпечено використанням значного обсягу літературних джерел, нормативних актів, що складають 190 найменувань, узагальнених практичних матеріалів, відповідних наукових методів. Автор проаналізував значну кількість джерел, в яких відображено різноманітні аспекти вивчення профілактики правопорушень.

Розділи і всі підрозділи дисертації написані у відповідності до поставленої мети і завдань наукового дослідження. Дисертація відрізняється не тільки чіткою логічною структурою, але й однозначною ідеологією щодо необхідності впровадження її результатів в науку і практичну діяльність підрозділів Національної поліції.

Заслуговує на увагу той факт, що діяльність Національної поліції загалом та її підрозділу – поліції охорони розглядається в контексті надання державних послуг, оскільки, як свідчить зарубіжний досвід, функціонування поліції має розумітися як специфічна діяльність з надання державних послуг, а метою адміністративного управління в державі має бути надання якісних послуг нації (стор. 57-58).

У контексті профілактичної діяльності поліції охорони автор цілком слушно зазначає, що якість надання адміністративних послуг підрозділами ДСО (поліції охорони) залежить від готовності її працівників надати швидко, кваліфіковану та професійну допомогу, що повинно стати службовим обов'язком і розцінюватись як показник ділової кваліфікації співробітників Національної поліції.

З огляду на викладене вище, автор справедливо зауважує, що правовий механізм захисту майна в сучасних умовах функціонування держави потребує розробки і реалізації додаткових заходів щодо захисту суб'єктивного права власності, що обумовлене значним обсягом вчинених майнових злочинів і, в першу чергу, різного виду злочинних посягань на майно громадян і юридичних осіб (стор. 62-63).

Погоджуємось з визначенням договірного інституту профілактики правопорушень в частині захисту суб'єктивного права власності фізичних і юридичних осіб, яким на думку Данчула О.С., є діяльність щодо забезпечення збереження і захисту матеріальних благ (майна), що належать власникам, шляхом запобігання протиправним посяганням на ці об'єкти у формі розкрадань майна. Ця правоохоронна діяльність має економічну і юридичну природу відшкодувального надання послуг, реалізується в правовій формі, тобто здійснюється на договірній основі, невід'ємна від виконавця, має матеріальний характер і характеризується певною мірою вірогідності настання протиправних посягань (стор. 64).

У висновках дисертантом викладаються науково обґрунтовані положення щодо удосконалення механізму здійснення профілактики поліцією охорони, визначається і обґрунтовується незамінність практичної діяльності поліції охорони на ринку охоронних послуг, оскільки поліція охорони, на відміну від інших правоохоронних органів (наприклад, прокуратури), діє шляхом безпосереднього примусу, пропонуються рекомендації щодо змін до діючого законодавства, що регламентує діяльність поліції охорони у сфері профілактики правопорушень.

Загальний аналіз змісту роботи свідчить про високий рівень наукової

підготовки автора та його глибоку обізнаність з теоретичними і практичними проблемами тематики, що досліджувалась. Це відобразилось на змістовності і високому науковому рівні проведеного дослідження і практичному значенні щодо впровадження отриманих результатів в практику діяльності поліції охорони та науку адміністративного права.

Отже, основні положення, висновки, рекомендації, які містяться в дисертації достатньою мірою теоретично обґрунтовані. Сам автор продемонстрував достатній рівень наукової зрілості.

Апробація результатів дослідження проводилася шляхом їх обговорення на наукових, науково-практичних конференціях та семінарах різного рівня упродовж 2010–2016 років.

Основні положення та висновки дисертації, знайшли відображення у 14 публікаціях, з яких 6 статей вийшли друком у фахових виданнях, 1 з яких внесено до наукометричної бази даних «Scopus-2015» та 8 тез виступів на різних науково-практичних заходах.

Разом із тим, вважаю за необхідне звернути увагу на окремі недоліки та зауваження, що стосуються даного дослідження:

1. Упродовж останніх років вченими і практиками піднімається питання про наявність певного дисбалансу у відносинах взаємодії ДСО (поліції охорони) та недержавних охоронних структур. У контексті здійснення профілактичної діяльності, це обумовлює необхідність пошуку таких механізмів взаємодії між зазначеними структурами, які б ґрунтувалися на відносинах не підлеглості, а партнерства. Лише так може бути досягнутий позитивний результат. Натомість, при дослідженні взаємодії поліції охорони з недержавними охоронними структурами при здійсненні профілактичної роботи автор доволі опосередковано звертає на це увагу.

2. Розглядаючи статус поліції охорони як контролюючого органу щодо суб'єктів охоронної діяльності з надання охоронних послуг, дисертанту доцільно було б більш детально зупинитися на аналізі специфічних повноважень із здійснення контролю за діяльністю зазначених суб'єктів та розкрити найбільш поширені способи такого контролю.

3. Потребує додаткової аргументації позиція автора про необхідність створення координаційного органу (центру) з профілактики та превенції правопорушень, а саме Міжвідомчого комітету з профілактики та превенції правопорушень, зокрема в частині її повноважень та підпорядкування.

4. Підтримуючи думку автора про необхідність діяльності поліції охорони як органу з надання охоронних послуг, хотілося б отримати додаткові аргументи стосовно принципів функціонування договірного інституту профілактики правопорушень в частині захисту суб'єктивного права власності фізичних і юридичних осіб.

5. На нашу думку, дисертаційне дослідження набуло б додаткової наукової цінності якби дисертант дослідив досвід профілактики правопорушень у сфері охорони власності деяких зарубіжних країн, що є досить актуальним у контексті євроінтеграційних прагнень нашої держави.

Разом із тим, зазначені зауваження не зменшують науково-теоретичної і прикладної цінності роботи загалом і не відображаються на загальній позитивній оцінці дисертації.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам.

Рецензована дисертація містить раніше не захищені наукові положення та отримані особисто автором нові науково обґрунтовані результати у сфері адміністративно-правової науки, які у сукупності розв'язують важливе науково-прикладне завдання. Дисертація має відповідну наукову цінність і позитивне значення для подальшого розвитку адміністративного права та адміністративного законодавства. Результати дослідження можуть бути використані у законотворчій діяльності, а також у науково-дослідній роботі та навчальному процесі.

Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в роботі, досить повно викладені в опублікованих автором наукових статтях, тезах доповідей на конференціях. Автореферат дисертації відповідає її змістові й повністю відображає основні положення та результати дослідження. Дисертацію й автореферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Отже, дисертація «Профілактика адміністративних правопорушень

Державною службою охорони при МВС України» відповідає паспорту спеціальності: 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право та «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, а її автор – Данчул Олександр Сергійович заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

доктор юридичних наук,

професор кафедри кримінального права і правосуддя

Міжнародного економічно-гуманітарного університету

імені академіка Степана Дем'янчука

[Handwritten signature of R.V. Igonin]

Р.В. Ігонін

<p>Підпис <u><i>Ігоніна Р.В.</i></u> засвідчую.</p> <p>Начальник відділу кадрів Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука</p> <p><i>[Handwritten signature]</i> <i>Шенурко О.Т.</i></p>
--